

ANUNȚURI

• Să fim alături prin rugăciune, duminică, dar și în toate zilele, de tinerii noștri **Dan și Bianca**, ce se unesc prin Taina Cununiei, dorind să înfrunte de acum înainte împreună toate câte va rândui Dumnezeu spre mântuire.

• Acum un an a plecat la Domnul sora **Floarea** (mama surorii Xenia-Florica), una dintre cele mai în vârstă din obște. Dumnezeu să-i odihnească sufletul!

ȘTIRI

• Joi, de prăznuirea Sfinților Mărturisitori Ardeni, a trecut la Domnul **Preasfințitul Gurie**, primul Episcop al nou înființatei Episcopii a Devei și Hunedoarei (2009), arhipăstor misionar și harnic, care s-a remarcat prin vocația sa spre dialog și comuniune, prin bunătatea și dăruirea părintească, exprimate adeseori atât față de clerici, cât și de credincioșii păstoriți. IPS Laurențiu, mitropolitul Ardealului spunea: „Cu ochii ridicați spre cer, de aici, de la Deva, conducem sufletul Preasfințitului Părinte Gurie cu rugăciuni către Tatăl cel ceresc. A iubit locul acesta și a reorganizat Episcopia Devei și Hunedoarei, lăsând în urma lui mărturie ale unei activități extraordinare și din punct de vedere practic, administrativ, dar și din punct de vedere spiritual. Am întâlnit aici foarte mulți oameni triști, plângând. Ei îl însoțesc cu lacrimi pentru că le-a mângâiat lacrimile multora. Îl însoțesc cu rugăciunea deoarece, ca un păstor blând și iubitor de turmă, i-a condus pe toți, preoți și credincioși din această eparhie.” (sursa: basilica.ro)

• În această săptămână mai mulți preoți din eparhia Aradului au trecut la Domnul: **pr. Dorin Cicirean** (de la parohia Ceala), **pr. Ioan Florea** (pensionat, fost la Miniș), **pr. Ioan Dăraș** (pensionat, fost la Cil). De asemenea, săptămâna trecută a adormit **Tasia**, mama PS Emilian, episcopul vicar al Aradului. Dumnezeu să-i odihnească! (sursa: arhiepiscopiaaradului.ro)

• În Sfântul Munte Athos a avut loc miercuri **deshumarea părintelui Iosif Vatopedinul**, ucenic al Sfântului Iosif Isihastul, trecut la cele veșnice în urmă cu 12 ani. În cadrul unei slujbe de pomenire, osemintele au fost dezgropate, curățate de pământ apoi spălate cu vin și ulei. Clericii și credincioșii participanți au adus cinstire mult iubitului părinte Iosif sărutând creștetul său. (sursa: basilica.ro)

Maximina

Foaie ortodoxă pentru suflet

„Să alergăm cu stăruință
în LUPTA care ne stă înaintea!”

Cuvânt al Părintelui Serafim Rose

Nu cunoașterea teoretică, ci o inimă creștină iubitoare va putea rezista încercărilor care vin!

Vremurile de pe urmă au și sosit; vedem limpede cum se pregătește lumea pentru antihrist. Creștinii vor avea de înfruntat o încercare fără precedent a credinței și dragostei lor de Dumnezeu. Vom fi nevoiți să ne ascundem în pustie – pe meleaguri precum cele de aici. Desigur, până la urmă ne vor găsi chiar și aici. Scopul ascunderii nu este doar păstrarea vieții noastre pământești, ci acela de a câștiga timp spre a ne **întări sufletele pentru încercarea finală**. Iar aceasta trebuie să **înceapă chiar de acum**. Deci să începem cel puțin să ne luptăm cu lanțurile patimilor meschine și să ținem minte că adevărata noastră casă nu este aici, ci în ceruri. Să ne croim calea spre patria noastră cea cerească. Ar trebui să ne folosim mintea, încercând să ne înălțăm

inimile la un nivel la care să putem simți mai profund Ortodoxia. Este imperios necesar, în aceste vremuri,

să avem un discernământ pătrunzător.

Dacă duhul autentic al Ortodoxiei nu ne este transmis astfel, apare ispita de a urma „înțelepciunea exterioară”, înțelepciunea acestei lumi. Atunci, venind către Ortodoxie, vom alerga după lucruri exterioare: icoane bune, slujbe minunate după tipic, biserici frumoase, după felul corect de a cânta, de a face danii... Toate aceste lucruri sunt minunate și bune, dar nu ne putem apropia de ele fără să stabilim ca fiindu-ne **prioritar a avea o inimă caldă, creștină și a purta lupta lăuntrică prin care să dobândim smerenia**.

Dacă neglijăm aceste priorități esențiale, atunci toate aceste lucruri minunate pot fi așezate într-un mu-

Sfinții săptămânii

SF. IOV DE LA POCEAEV (†28 octombrie 1651)

Adesea, retrăgându-se în peștera sa, câteodată și câte trei zile, iar alteori timp de o săptămână întreagă, se nevoia în rugăciune și post, cu mulțime de lacrimi de umilință ce se nășteau din inima lui curată, pentru vremuri de pace și pentru mântuirea lumii. În peștera în care se nevoia el, până astăzi au rămas urmele metaniilor sale. În 1675, prin mijlocirea sfântului, Maica Domnului a scăpat mănăstirea de atacul turcilor. Ea a apărut pe un deal, deasupra mănăstirii, alături de Sf. Iov. Dușmanii au tras cu săgeți, dar ele s-au întors, ucigându-i. Otomanii au fugit înfricoșați de această minune.

zeu al antichităților ortodoxe, și acest lucru va fi pe placul antihristului. **Antihristul** trebuie înțeles ca fiind un **fenomen duhovnicesc**. De ce va vrea toată lumea să i se închine? Este vădit, din pricina faptului că în lăuntru său se găsește ceva care răspunde la ceva din lăuntru nostru – acel ceva fiind lipsa lui Hristos din noi. Dacă i ne vom închina (Dumnezeu să ne ferească de așa ceva!), va fi deoarece vom simți o atracție către un anumit lucru exterior, care s-ar putea înfățișa ca fiind chiar creștin, de vreme ce „antihrist” înseamnă cel ce este „în locul lui Hristos” sau arată precum Hristos. Astfel, ne vom pierde cu desăvârșire mântuirea, urmându-i celui ce este în locul lui Hristos, și care ne va duce în rătăcire.

Viața și învățătura noastră creștină trebuie să fie în așa fel încât să ne dea puțința de a-l ști pe adevăratul Hristos și de a-l recunoaște pe hristosul cel mincinos (antihristul) când va veni. Nu cunoașterea teoretică sau „corectitudinea” ne vor da această cunoaștere. Astfel că și prea multa „corectitudine” în Ortodoxie, fără o

inimă creștină iubitoare, nu îi va putea rezista antihristului; cel care îl va recunoaște și îi va rezista cu tărie o va face îndeosebi prin inimă și nu prin minte. Trebuie să ne dezvoltăm lăuntric simțămintele și instinctele creștine drepte, și să lăsăm deoparte toată fascinația asupra „satisfacțiilor duhovnicești” („conforturi spirituale”) ale modului de viață ortodox, căci altfel vom fi ortodocși, dar nu și creștini.

Ne mulțumim să avem biserici și cântări frumoase; ne lăudăm poate că ținem posturile și calendarul bisericii, că avem icoane „bune”, că dăm săracilor și poate danie Bisericii? Ne încântăm cu învățături patristice și conferințe teologice înalte fără să avem simplitatea lui Hristos în inimi? Atunci a noastră este această „spiritualitate confortabilă”, și nu vom obține roadele duhovnicești ce vor fi arătate de cei lipsiți de aceste „conforturi”, cei ce pățimesc profund și luptă pentru Hristos.

Viața noastră duhovnicească nu este ceva livresc sau aplicarea unor formule. Tot ceea ce învățăm trebuie să devină parte a vieții

noastre și un lucru firesc. De pildă, putem citi despre isihasm și despre Rugăciunea lui Iisus și chiar să începem să o rostim – și totuși să rămânem orbi la propriile patimi și fără vreo reacție față de cineva aflat în nevoie chiar în fața noastră, fără a vedea că aceasta este o punere la încercare a creștinismului nostru, situată la un nivel mult mai elementar decât rostirea Rugăciunii lui Iisus.

Ideea este – și este una absolut necesară supraviețuirii noastre ca și creștini ortodocși în ziua de azi – că trebuie să conștientizăm situația noastră ca și creștini ortodocși astăzi; **trebuie să conștientizăm cu profunzime ce fel de timpuri trăim, cât de puțin știm și simțim cu adevărat Ortodoxia, cât de departe suntem** nu doar de sfinții vremilor de mult trecute, ci chiar de creștinii ortodocși obișnuiți de acum o sută de ani sau chiar de acum o generație, și **cât de mult trebuie să ne smerim** doar ca să supraviețuim ca și creștini ortodocși în ziua de astăzi.

FERICIRILE (2)

**„Fericiți cei ce plâng,
că aceia se vor mângâia ”**

Ce face săracul când vede că n-are? Ce zice troparul Bisericii noastre? „Cămara Ta, Mântuitorule, o vâd împodobită, dar îmbrăcămintea nu am ca să intru întru înșă. Luminează haina sufletului meu”. Și atunci începe o rugăciune puternică, **o rugăciune cu lacrimi**, în care plângerile noastre, ca strigătul cel al șoaptei tâlharului de pe cruce, inclină urechea lui Dumnezeu spre mângâiere. Și o tainică mângâiere se naște în sufletul nostru.

Apoi, nu-i aceasta a doua fericire? Iată că am ajuns pe o altă treaptă, căci am început să dobândim o tainică mângâiere, dar o mângâiere din ce în ce mai simțită, care duce la o dorință ca și a lui Petru pe Muntele Schimbării la Față, „să rămânem aici, să facem trei corturi”. Vrei să rămâi în harul lui Dumnezeu, nu vrei să te mai întorci în ale lumii ăsteia, vrei să cultivi de-acum încolo toate cele dumnezeiești.

Aici, multe suflete trecând prin clipa aceasta părăsesc lumea și devin călugări și călugărite, pustnici, și se înde-

părtează de lume. Nu toți au nevoie de aceasta, nu toți sunt chemați la aceasta; dar **calea aceasta trebuie s-o străbatem toți, lepădarea de lume**. Atunci nu te mai interesează lumea aceasta, nici să primești fală de la oameni, că toți mor – și eu mor; nu te mai supără dacă primești jignire sau înjosire de la oameni, fiindcă și ei mor, și eu mor.

Dar Dumnezeu ce crede despre mine? Cum mă vede? Dar eu cum pot să ajung la starea aceea dumnezeiască? Și rămâi neclintit și în slavă, și în ocară, așa cum și Hristos era neclintit când învia pe Lazăr din morți, sau când era scuipat înainte să fie pus pe Cruce. Sf. Ioan Scărarul arată că starea aceasta, când ești neclintit și-n slavă și-n ocară, nevoitorii au descoperit-o ca numindu-se **blân-dețe**.

Păr. Rafail Noica

Sf. SAVA DE KALYMNOS și micuța Sabina

Acum câțiva ani, doi soți englezi mai în vârstă au poposit în insula Kalymnos din Grecia, pentru a-și petrece câteva zile de concediu. Au ajuns și la unul dintre magazinele de suveniruri, de unde și-au luat tot felul de amintiri frumoase.

La plecare, vânzătorul le-a mulțumit și le-a dat în dar o icoană. Ei au întrebat mirați cine este sfântul reprezentat pe ea, iar Nikko, vânzătorul, le-a spus că este Sf. Sava, ocrotitorul insulei și al mănăstirii unde se află racla sa. Englezii au devenit curioși și l-au întrebat de ce este considerat sfânt, ce anume a făcut el deosebit? Iar Nikko le-a răspuns că Sf. Sava l-a iubit foarte mult pe Dumnezeu, Căruia și-a închinat toată viața și că face foarte multe minuni, printre care vindecări de cancer și dezlegarea sterpiciunii femeilor.

Atunci bătrânii au ieșit repede și s-au întors cu doi tineri, care erau fiica și ginerele lor. Apoi l-au rugat pe Nikko să repete tinerilor ce a spus despre Sf. Sava. Când au auzit ce le spunea vânzătorul, aceștia l-au rugat dacă poate să-i ducă la mănăstirea unde se afla racla Sf. Sava. Englezii nu erau ortodocși, dar se vede că aveau un respect deosebit față de credință.

Ajunși la mănăstire, l-au întrebat pe Nikko dacă au voie să intre în biserică, nefiind ortodocși. Iar femeia a intrat și s-a apropiat de moaștele sfântului. Inima ei s-a deschis și a îngenunchiat stând o vreme lângă raclă. Apoi lacrimile au început să-i curgă pe obraji și a început să se roage:

- Sfinte Sava, eu nu sunt ortodoxă și nici nu știu prea multe despre Hristos, dar cred în Dumnezeu și cred că tu ne poți ajuta!

A stat acolo câteva minute, iar când s-a ridicat, stareta mănăstirii i-a dat o sticlă cu ulei din candela sfântului, pentru a se unge pe pantece, în chipul crucii. Apoi au plecat.

Timpul a trecut și după mai bine de un an, într-o zi pe ușa magazinului de suveniruri a intrat un cuplu în vârstă. Erau englezii, dar Nikko nu i-a recunoscut. Erau bucuroși și i-au reamintit de ei. Atunci când vânzătorul a înțeles cine sunt, ei au chemat de afară pe cineva și Nikko a văzut intrând în magazin pe cei doi tineri, cu un copilăș de vreo trei luni în brațe. Iar tânăra i-a spus:

- Aceasta este fetița noastră, Sabina! I-am pus numele după Sf. Sava.

Apoi i-au povestit cum după ce au plecat din insulă, ea a rămas însărcinată. În Anglia l-au cunoscut pe mitropolitul Kallistos Ware, un fost anglican, trecut și el la Ortodoxie, care i-a ajutat și i-a îndrumat pe calea credinței. Și până să se nască pruncul, toți patru au devenit ortodocși, în urma minunii întâmplătoare, iar copilul a fost și el botezat ortodox.

Apoi tânăra l-a rugat pe Nikko să-i ducă din nou la mănăstire pentru a mulțumi sfântului. Ajunși acolo, mama s-a apropiat de raclă cu copilășul în brațe și l-a așezat pe capacul sicriului, zicând:

- Ia-o, căci nu este a mea, ci a ta!

Apoi i-a arătat lui Nikko hârtiile medicale pe care le adusese anume cu ea și care toate spuneau că nu putea avea copii, din cauză că avea o problemă la trompele uterine. Apoi i-a spus la câți medici fuseseră până să ajungă în Kalymnos și câți bani cheltuiseră fără niciun rezultat. Pentru Nikko, minunea Sfântului Sava era un lucru obișnuit, dintr-un lung șir de alte minuni. Dar pentru cei întorși la credință a însemnat schimbarea vieții lor!

AUZI-NE!

*Doamne sfinte, auzi-ne,
Cum Ți-auzi albinele !
Doamne sfinte, vezi-ne
Cum Îți vezi livezile !*

*Că pe meri sunt numai flori,
Iar pe noi numai sudori !
Doamne sfinte, plânge-ne !
Nu-Ți suntem noi sângele ?!*

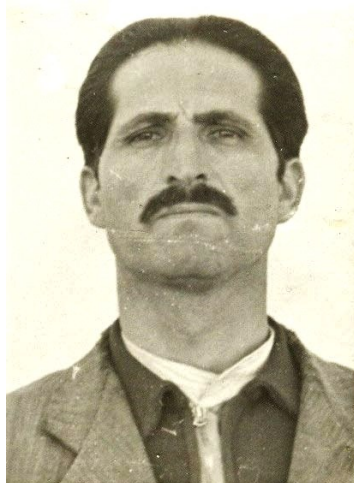
*Doamne bun, desprinde-ne
De pârjol și grindine !
Culcă-ne, așază-ne
Pruncuții în leagăne !*

*Doamne sfinte, mută-ne
În bărbate tunete,
Să gonim tristețile,
Toate strâmbătățile !*

Grigore Vieru

Pr. IOAN COLIȚĂ

(†26 octombrie 1959)

„PREOȚII TĂI se vor
îmbrăca cu dreptate”

☞ **Credința în Dumnezeu, nădejdea în ajutorul Lui și dragostea creștină au fost însușirile morale, puterile spirituale care mi-au susținut viața, mi-au întărit inima și m-au oțelit în răbdare, mi-au luminat conștiința, mi-au împodobit sufletul cu duhul curăției, al gândului smerit și al faptei creștine.**

Dumnezeu îi știe pe mărturisitorii și martirii Săi, dar din norul minunat de sfinți necunoscuți, îngăduie din când în când să iasă la lumină adevărate raze de credință și jertfă, care să ne întărească în vremurile prin care trecem. Se cuvine să scoatem și noi lumina de sub obroc și măcar o dată pe an, în ziua admirației lor, să ne umplem inima de frumusețea oamenilor lui Dumnezeu. Azi vă propunem să-l descoperim împreună pe preotul Ioan Coliță din Cetatea – Dolj.

Născut într-o familie de țărani din Oltenia, Ioan va dori mai mult în viață, căci și Dumnezeu pusese mai mulți talanți în desaga sa. De mic avea aplecare deosebită spre carte și un drag de a cânta la biserică, uimind pe toți cu vocea sa puternică și frumoasă.

Deși fără prea multe avuții, părinții s-au străduit cum au putut să-l țină la școli, iar copilul a dat rod. Anul 1928 a însemnat pentru el luarea jugului preoției într-unul din satele doljene. În anii care au urmat, a avut un puternic ajutor în preoteasa lui dragă, Floarea, care i-a dăruit 11 copii, din care au trăit 9.

Preotul Ioan și-a văzut de ale sale, deși perioada era zbuciumată și tot mai mulți clerici intrau în politică. Pe el nu l-a interesat decât biserica și credincioșii ei. I-a ajutat pe oameni cum a putut, dar mai ales i-a învățat să iubească cititul, punându-le mereu la dispoziție cărți din bogata sa bibliotecă. S-a implicat și în deschiderea unui gimnaziu în comună, dar și a căminului cultural. După 1945 i-

a întărit pe țărani în greul care venea tot mai apăsător pe umerii lor. Ai lui îl iubeau și îl sprijineau în tot ce făcea.

Din păcate, aceasta a stârnit invidii. Cel care era împreună-slujitor la Altar a lăsat să intre în inima sa invidia și a ajuns să informeze Securitatea despre tot ce făcea părintele. Dosarul nu a fost greu de încropit, cu acuzații care mai de care mai mincinoase. Astfel că în 1952, pr. Ioan Coliță este arestat sub acuzația de implicare în Mișcarea legionară. A urmat ancheta cu groaznicele ei suplicii: bătaia la tălpi cu funia udă, smulgerea unghiilor și a dinților cu clestele de cuie, arderea cu fierul roșu, atârănarea cu capul în jos. Toate pentru a recunoaște ceva ce nu făcuse...

Nu s-a putut dovedi nimic, însă el a fost condamnat la minimul de închisoare care se dădea pentru „nimic”: 5 ani. A fost mutat în acest timp de la Craiova, la temnițele din Galați, Jilava și Lugoj. Ca o culme a cinismului specific regimului comunist, în acest timp preoteasa Floarea a primit Ordinul „Gloria Maternă”, clasa I, semnat de Dr. Petru Groza, pentru că a născut și a crescut nouă copii, deși în perioada detenției preotului Ioan, familia fusese depozată de toate bunurile din casă, iar copiii se hrăneau cu spice adunate de pe câmp și dormeau pe scânduri.

Iată ce scria fiicei mai mari din închisoare:

„Credința în Dumnezeu, nădejdea în ajutorul Lui și dragostea creștină au fost însușirile morale, puterile spirituale care mi-au susținut viața,

mi-au întărit inima și m-au oțelit în răbdare, mi-au luminat conștiința, mi-au împodobit sufletul cu duhul curăției, al gândului smerit și al faptei creștine... Păstrați voi, copiii mei, pe cele bune din viața mea și folosiți-le: cinstea, respectul, munca, dragostea mea pentru voi, conștiinciozitatea, lipsa de ură și vrăjmășie împotriva nimănui.”

După 5 ani, preotul Ioan s-a întors acasă cu TBC osos. Au urmat șicanări, răutăți și greutăți făcute de comuniști, dar la toate, el **a răspuns mereu doar cu rugăciune pentru vrăjmași. Își uimea consătenii pentru că, de fiecare dată, încerca să găsească opresorilor săi justificare și mai ales nu putea să-i urască, pomenindu-i ori de câte ori era nevoie.**

În 1959, împreună cu noul val de arestați este luat și preotul Ioan de lângă familia sa, cu noi acuze mincinoase. De această dată, cei 5 ani primiți ca pedeapsă vor trebui executați în Deltă, unde va fi dus la lagărul de muncă de la Ostrov. Acolo a avut același comportament exemplar: rugăciuni fierbinți și repetate și iertarea torționarilor. Deoarece era foarte bolnav, nu reușea să-și facă norma, fiind astfel bătut mereu, până într-o zi, când a fost călcat în picior, lovit cu cizmele în cap, așa încât, la scurtă vreme, în ziua de 26 octombrie 1959, a murit la infirmerie. Au rămas acasă așteptându-l, preoteasa și 9 copii, din care 6 minori...

Să-l pomenim în rugăciuni și să-l rugăm să ne întărească prin mijloacele sale!

NICIODATĂ NU E
PREA TÂRZIU!Sf. Cuvios AVRAMIE și
nepoata sa, MARIA
(†29 octombrie)

Cuviosul Avramie s-a născut în regiunea Edessei, la sfârșitul secolului al III-lea. Părinții săi de bun neam și credincioși nu au mai avut alți fii și, cu toate că prețuiau evlavia cuviosului, l-au căsătorit împotriva voinței sale. Însă, în timp ce stătea în camera de nuntă, harul a strălucit în inima sa ca o lumină și cutremurându-se, tânărul Avramie și-a părăsit îndată soția, retrăgându-se într-un loc singuratic, unde a rămas vreme de șapte zile în post aspru și rugăciune. Părinții săi, înțelegând că Dumnezeu l-a ales pentru partea cea bună, l-au lăsat să-și continue urcușul spre cer. Cuviosul s-a înscuiat într-o chilie, lăsând numai o fereastră mică prin care primea puțină hrană, doar pentru nevoile firii. Avramie a înflorit în taină vreme de zece de ani, luminând pe cei din jur său prin strălucirea virtuților și sprijinind lumea cu rugăciunile sale.

În vremea aceea, un sat din apropierea Edessei era locuit de închinători la idoli și toate încercările episcopului local de a-i aduce la credință s-au dovedit neroditoare. Luminat de Duhul Sfânt, episcopul, însoțit de cler, a mers la Avramie și i-a cerut să primească Taina Hirotoniei ca, venind în cetate, să predice cuvântul Evangheliei. După multe rugăminți și amenințări, pentru a nu cădea în păcatul neascultării, Cuviosul, cu lacrimi în ochi, a acceptat să-și părăsească chilia și să-și asume această sarcină. Vreme de trei ani, a îndurat loviturile, batjocoririle și disprețul din partea localnicilor împietriți la inimă, însă fără a-și abandona eforturile și rugăciunile pentru mântuirea lor, a reușit în cele din urmă să aducă la credința ortodoxă mai mult de o mie de locuitori, care au primit Sfântul Botez. Cuviosul Avramie a mai rămas un an de zile în acea cetate, semănând sămânța Evangheliei, iar apoi, aprins încă de dorința isihiei, a părăsit în ascuns slava și grijile acestei lumi. Întors în chilia sa, Cu-

viosul a îndurat războiul fără milă și atacurile demonilor, pe care le-a biruit prin puterea lui Dumnezeu.

Pentru că fratele după trup al Cuviosului Avramie murise, lăsând singură în lume pe fiica lui, Maria, în vârstă de șapte ani, Avramie a luat-o în grija sa și, ducând-o într-o chilie mică, a lăsat-o să înflorească ca o floare a deșertului, prin rugăciunile și convorbirea ei cu Dumnezeu, dându-i sfaturile necesare printr-o mică fereastră, ce despărțea chiliile lor. Tânăra fată a ajuns astfel la vârsta de douăzeci de ani, sporind în tot lucrul cel bun și plăcut lui Dumnezeu. Într-o zi însă, a căzut în păcate cu un monah desfrânat, care adeseori venea să-l viziteze pe Cuvios. Și în loc să facă pocăință, Maria, dimpotrivă, a căzut în cea mai adâncă deznădejde. Diavolul a convins-o că Dumnezeu nu va putea niciodată să Se milostivească de ea, pentru că și-a necinstit fecioria și schima îngerească. Plină de durere, Maria a mers în cetatea vecină, unde s-a dedat desfrânării, alunecând astfel zilnic, vreme de doi ani, și mai adânc în abisul păcatului, în timp ce Avramie înălța neîncetat rugăciuni către Domnul ca să-i descopere unde a plecat nepoata sa. Astfel, de la câțiva călători a aflat unde ajunsese Maria și, alegând mântuirea sufletelor, a părăsit îndată chilia, s-a îmbrăcat în haine militare și, adunând puțini bani, i-a dat casei de desfrâu, unde Maria petrecea, pretinzând că dorește și el să se bucure de frumusețea fetei.

Cuviosul a comandat o cină fastuoasă-

să și, pentru prima oară după cincizeci de ani de post aspru, a mâncat carne și a băut vin – retrăgându-se apoi într-o odaie cu tânăra fată. După ce a închis ușa, Avramie i-a dezvăluit nepotei cine este, în timp ce aceasta, încremenită de uimire și de rușine, cu privirea ținută în podea, nu îndrăznește nici măcar să-l privească. Cuviosul i-a vorbit cu blândete, fără să o mustre câtuși de puțin și cu lacrimi în ochi, i-a amintit de râvna ei pentru viața ascetică, încredințându-i că mila lui Dumnezeu este nemărginită și că depășește orice păcat, singurul păcat de neiertat fiind deznădejdea. Apoi, pentru a o încuraja, Cuviosul i-a spus că el însuși ia asupra sa povara păcatelor ei, Mariei rămânându-i doar să se întoarcă la nevoință și rugăciune. Amar plângea Maria, auzind cuvintele Cuviosului. Părăsind îndată viața desfrânată, s-a închis din nou în chilie, cu atâta râvnă și lacrimi, încât nu a întârziat să primească de la Dumnezeu iertarea păcatelor, fața ei arătându-se luminând de har, în vremea morții sale.

Fericitul Avramie, după ce a petrecut o viață plăcută lui Dumnezeu, a adormit în pace în vârstă de șaptezeci de ani, după cincizeci de ani petrecuți în viața ascetică. Iar cinci ani mai târziu după adormirea cuviosului, s-a odihnit întru Domnul și nepoata sa, Maria.

Pentru rugăciunile lor, Doamne, Iisuse Hristoase, miluiește-ne pe noi!

I.G.

Lumea creștină medievală și PANDEMIILE (3)

VIATA RELIGIOASĂ ÎN PANDEMIE

Ciuma din veacul al XIV-lea a adus cu ea **un cutremur în sufletul oamenilor**. Aceasta s-a văzut și pe plan religios. Însă fiecare a ales după cum a dorit: unii au văzut în boală pedeapsa lui Dumnezeu pentru păcatele lor și s-au întors cu *pocăință*; alții au dorit să uite de greul încercărilor prin care treceau, afundându-se în mai multe *plăceri și patimi* decât înainte.

Din păcate, Occidentul a distorsionat vederea curată asupra bolii îngăduite de Dumnezeu, văzând în ea doar o expresie a mâniei Sale. Ca atare, icoanele și tablourile religioase de după această perioadă vor vădi această imagine a Făcătorului. Nu există milă, doar săgeți veninoase aruncate din Cer asupra oamenilor fără scăpare. Biserica catolică s-a desprins astfel și mai mult de adevărata credință, prilej ca unii dintre credincioșii săi să cadă în deznădejde sau chiar să nu mai creadă în Dumnezeu.

Pe de altă parte, puținele informații pe care le avem din Răsărit, ne arată oameni grăbiți, la declanșarea epidemiei, să caute Biserica, să se spovedească și să se împărtășească, conștienți că moartea poate veni oricând.

Preoții catolici au încercat să-i ajute pe oameni atâta timp cât s-a putut, dar restricțiile de circulație și copleșitorul număr de bolnavi și morți i-a împiedicat în cele din urmă să ajungă în toate casele. Oricum, se pare că în Occident, preoții au dat cea mai mare jertfă. Au fost cetăți și zone în care peste 70 % din slujitorii Altarelor au căzut răpuși de ciumă. După ce a trecut primul val ucigaș, biserici și comunități întregi s-au văzut lipsite de păstori, iar doritori nu se mai prea găseau. Atunci a apărut o altă mare ispită: **simonia**. Cei care nu aveau nicio pregătire teologică, dar

întrezăreau o posibilitate de câștig, au început să dea bani ierarhilor pentru a cumpăra preoția. De aici o și mai mare decădere spirituală.

Din păcate, după demolirea ciumei, preoții catolici au continuat să afișeze o viață de lux, iar scăderea vieții spirituale va sili Roma să generalizeze o altă pată care a acoperit obrazul bisericii: **indulgențele**. Cu moartea în ceață, biserica ierta grăbit de păcate și în contul unei anumite sume, pe toți cei care cereau aceasta.

Așadar, viziunea unui Dumnezeu care pedepsește plin de mânie, nepuțința Bisericii catolice de a face față

situației și abuzurile post-pandemice au sădit în sufletul occidentalului o **neîncredere** care va clătina puternic poziția Romei. Să ne gândim doar la faptul că pe această neîncredere se va naște, un secol și jumătate mai târziu, *Reforma* care a tăiat trupul Bisericii catolice.

SFINȚII OCROTITORI

După cum am mai spus, o parte dintre oameni au luat calea pocăinței, înțelegând că boala este un prilej de a-și vedea și plânge păcatele. Ei au avut nevoie de un sprijin nemijlocit și grabnic, astfel că ciuma a scos la iveală sfinți puțin cunoscuți sau care

nu erau atât de cinstiți în Biserica catolică, și pe care credincioșii i-au luat drept ocrotitori împotriva bolii: *St. Rochus, Sf. Cristofor și Sf. Sebastian* au fost cei mai apropiați de inimile catolicilor din sec. XIV.

În Răsărit, ortodocșii i-au redescoperit ca grabnic ajutători în boli cumplite, pe **Sf. Nicolae** și mai ales pe **Sf. Haralambie**, adesea reprezentant înlănțuit pe diavolul-ciumă cu un lanț greu. La noi, în această perioadă au fost ridicate mai multe biserici cu hramul celor doi sfinți, dovadă că poporul s-a întors spre ei cu mare nădejde.

CONCLUZII

Ar fi multe de spus și ar fi de remarcat multe asemănări cu situația prin care trecem acum. Oamenii, în marea lor majoritate, au regretat viața de dinainte, încercând să revină la normalitatea după care tânjeau. Dar ei nu mai erau aceeași. Ca atare, neavând borna credinței și a măsurii, a urmat **o întoarcere cu spatele la Dumnezeu și o divinizare a omului și materiei**. Nu ne mai miră faptul că atunci se redescoperă Antichitatea păgână, iar în cultură începe perioada Renașterii. Pe de altă parte, este evidentă schimbarea orientării vieții, tot mai mult pe orizontală, căutând pe pământ fericirea, prin noile descoperiri și invenții care au urmat.

Izolarea și singurătatea, frica și suspiciunea au fost un flagel al ciumei, care a perpetuat și a dat naștere **individualismului** protestant de mai târziu. Oamenii au cedat și în fața manipulării și zvonurilor, ajungând să li se întărească anumite prejudecăți legate de alte categorii sociale sau de Biserică.

O lecție a trecutului din care am putea învăța multe, căci știm ce l-a afectat, care au fost punctele slabe și în ce fel s-a schimbat omul după această pandemie.

E.G.

Ce ajutor putem da CELOR ADORMIȚI?

*Pentru că săptămâna viitoare sunt moșii de toamnă, ne-am gândit că ar fi de folos să aflăm cum putem să-i ajutăm pe cei adormiți ai noștri, atât la soroace, cât și la pomenirile de obște. Iată ce ne-a răspuns **PĂRINTELE ȘTEFAN**.*

Omul se poate ajuta în primul rând pe el însuși, prin viața duhovnicească pe care o duce în Hristos, prin agonisirea harului, prin Sf. Taine și în mod deosebit prin pocăință, spovedirea păcatelor și împărtășirea cu Trupul și Sângele Mântuitorului. Iar noi îi putem ajuta pe cei dragi ai noștri, chiar pe parcursul vieții lor, prin rugăciunile pe care le facem pentru ei, îndemnându-i la bine și îndemnându-ne pe noi la bine.

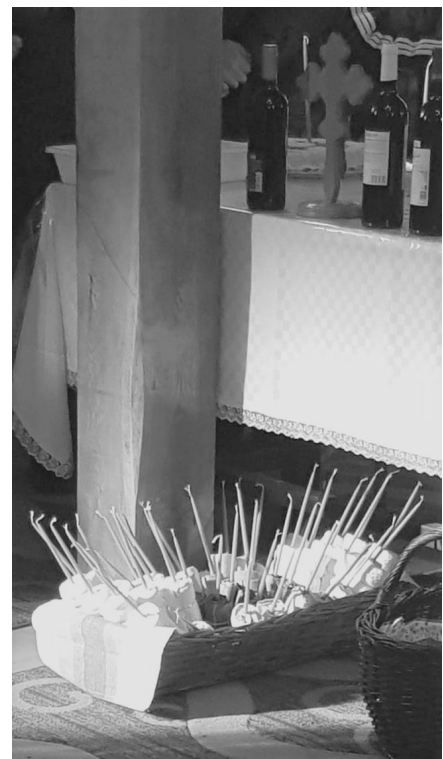
Dacă cei dragi ai noștri au trecut la Domnul, **iubirea pe care a așezat -o Dumnezeu în inimă și în Biserică este mai mare decât moartea**. Pentru noi, viața și iubirea nu se termină la groapă, așa cum susțin mișcările sectare – că nu mai există nicio legătură cu cei adormiți și că nu se mai poate face nimic pentru ei. Ba din contră, dacă Dumnezeu Se numește al lui Avraam, Isaac și Iacov, nu este al celor morți, ci al celor vii prin credință. Așadar, Biserica luptătoare de aici are mult de luptat pentru mădulele sale, pentru sufletele celor adormiți ai noștri.

Vorbim în primul rând de pomenirile care se fac în cadrul Sf. Liturghii. **Sarindarele** (din grecescul sarindar=40) e un obicei împământenit, de mare trebuință și ajutor, adică a se da spre a fi pomenit cel adormit timp de 40 de Liturghii, până se împlinesc 40 de zile de la adormire, când sufletul se înfățișează înaintea Dreptului Judecător, la judecata particulară. În această perioadă, pentru sufletul celui adormit este de mare folos ca cei apropiați să participe cât mai des la Sf. Liturghie, dar și să citească din **Psaltire** cât mai mult (chiar să o facă de mai multe ori, dacă pot), îndeosebi psalmul 118. Sunt de asemenea acatistul și canonul pentru cei adormiți, care se pot citi în această perioadă, la sfatul și învățătura preotului duhovnic.

Alt ajutor este **parastasul**: la 9 zile, la 40 de zile – care este cel mai important, la 6 luni, la 1 an și apoi pe rând până la 7 ani. Cei care doresc, pot continua pomenirea anuală la parastas și peste cei 7 ani de la adormire. Dar îi vom pomeni pe ai noștri mereu, la Liturghie și în rugăciunile particulare, la Psaltire. Referitor la prinoasele care se aduc atunci – nu scrie nicăieri că acestea trebuie să fie neapărat colivă, paoși, vin sau altele. Poate să se facă parastas și fără niciun fel de prinos. Într-adevăr, coliva a fost descoperită de Sf. Teodor Tiron în timpul împăratului apostat Iulian, care i-a învățat pe creștini ce înseamnă. De atunci se folosește și la cei adormiți, ca semn al Învierii, căci, fiind alcătuită din grâu, care dacă moare, aduce roadă. Coliva se folosește mai mult în celelalte părți ale țării, nu atât în Ardeal, fiind un obicei frumos de recăștigat și aici, dar nu obligatoriu.

Biserica a rânduit, pe lângă acestea, și **pomenirile de obște** pentru cei adormiți. Este vorba de cele care se fac în fiecare sâmbătă, și în primul rând în Sâmbetele speciale: a moșilor de toamnă, de iarnă și de vară. Atunci se face în mod deosebit pomenirea celor plecați în dreapta credință, cu participarea mare a credincioșilor. În Ardeal există și obiceiul pomenirii de 1 noiembrie – „ziua morților”. Acesta este preluat de la germani și maghiari, cu care am conviețuit, fiind un obicei al Bisericii apusene (atunci ei îi pomenesc pe toți sfinții și pe cei care au adormit în nădejdea Învierii). Nu este nicio greșeală ca un credincios ortodox să facă și atunci pomenirea celor adormiți, în rânduiala ortodoxă. Oricum, și noi avem Paștele blajinilor (Duminica Tomii) sau Sâmbăta lui Lazăr (în funcție de zonă), când se face pomenirea deosebită a celor adormiți.

De asemenea, se pot face foarte mult **fapte bune**: arătând ajutor, milostenie (hrană, îmbrăcăminte, adăpost), îngăduință, răbdare față de ceilalți, le putem pune în numele celor adormiți.

Cei care au plecat de aici ateii, agnostici sau nu în dreapta credință, **rupți de Biserică**, inclusiv cei sinucigași, nu pot fi pomeniți la Sf. Liturghii și slujbe de pomenire. Cei care nu au retractat credința, dar nici nu au practicat-o, mai pot fi pomeniți, dar ca nepracticanți sau scriind după cei practicanți: „cu tot neamul lor cel adormit”. Cei dragi ai lor pot să facă pentru toți aceștia fapte bune. Iar Dumnezeu va ști cum să le miluiască sufletele, căci nu are pe nimeni de pierdut. Sf. Macarie cel Mare spune că, trecând prin pustie, a văzut o tigvă de om și lovind-o, i-a vorbit tigva, zicând că e un preot idolatru care se chinuie în iad. Iar sfântul l-a întrebat dacă nu are niciodată nicio mângâiere. Atunci acela i-a spus: *Ba da! Când tu te rogi pentru noi*. Deci este mângâiere și pentru aceștia.

Legat de problema **viselor** în care apar cei adormiți ai noștri, cine doarește sau cere acest lucru, trebuie să aibă o măsură înaltă a smereniei și rugăciunii, a curăției vieții și a îndrăznirii înaintea lui Dumnezeu. Acest lucru nu este de folos celor care nu le au și recomand să nu se facă astfel de cereri lui Dumnezeu. Cel viclean poate ușor să intre pe fir cu tot felul de năluciri mincinoase, să te arunce în tot felul de păreri și idei greșite.

Ceea ce contează pentru cei adormiți e să fim cu nădejde la Dumnezeu și cu inima curată și să ne rugăm pentru ei.